

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۶۶۰۶

چاپ اول

شهریور ۱۳۹۲

INSO
16606

1st. Edition

Sep.2013

تعمیم مجموعه نویسه کدشده الفبای لاتین برای
تبادل اطلاعات کتابشناسی

**Extension of the Latin alphabet coded character
set for bibliographic information interchange**

ICS:35.040

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است. تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استانداردهای کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«تعمیم مجموعه نویسه کدشده الفبای لاتین برای تبادل اطلاعات کتاب‌شناسی»

رئیس:

سمت و/یا نمایندگی

پهلوانیان، حسین
لیسانس مهندسی برق، مخابرات و
دکترای مدیریت برنامه‌ریزی و توسعه (سهامی خاص)
شرکت آگاهان ارتباط آریا

دبیر:

حقوقی، حسین کامبیز
لیسانس مهندسی برق، مخابرات (سهامی خاص)
شرکت آگاهان ارتباط آریا

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

آذرکار، سیدعلی
فوق لیسانس مهندسی کامپیوتر (سهامی خاص)
شرکت مهندسی پدیدپرداز
کارشناس پروانه‌دار استاندارد

رادمان، جواد
دکترای مدیریت برنامه‌ریزی و توسعه (سهامی خاص)
شرکت مبین‌نت

فراهانی، فهیمه
لیسانس حسابداری (سهامی خاص)
شرکت آگاهان ارتباط آریا

فنوننی الاصل، حشمت اله
لیسانس مهندسی برق، مخابرات (سهامی خاص)
مخابرات شرکت نفت

مظاهری، محمدحسین
لیسانس مهندسی برق، مخابرات (سهامی خاص)
دانشگاه صنعتی امیرکبیر

ممدوح، حسین
لیسانس مهندسی برق، مخابرات (سهامی خاص)
شرکت آگاهان ارتباط آریا

محسن زاده، علی اکبر
فوق لیسانس مخابرات (سهامی خاص)
کارشناس مخابرات

نظری، فاطمه
فوق لیسانس فناوری اطلاعات - برنامه‌ریزی سیستم‌ها (سهامی خاص)
شورای عالی انفورماتیک

پیش‌گفتار

استاندارد «تعمیم مجموعه‌نویسه کدشده الفبای لاتین برای تبادل اطلاعات کتاب‌شناسی» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط شرکت آگاهان ارتباط آریا، تهیه و تدوین شده و در دویست و سی و ششمین اجلاس کمیته ملی استاندارد رایانه و فرآوری داده‌ها مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۰ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌گردد.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ISO 5426:1983, Extension of the Latin alphabet coded character set for bibliographic information interchange

این استاندارد ملی مربوط به استفاده از الفبای لاتین در زبان‌های مختلف می‌باشد. با توجه به اینکه بعضی از اصطلاحات و علائم تفکیک‌کننده برای این زبان وجه تشابهی با اکثر زبان‌های رایج ندارد، و به همین ترتیب، نمی‌تواند وجه تشابهی با زبان فارسی نیز داشته‌باشد لذا تا جایی که امکان داشته سعی شده که مواردی را که می‌توان به فارسی برگردان نمود، را به فارسی برگردانده و مواردی را که نمی‌شود به فارسی برگردان نمود را به همان حالتی که در استاندارد اصلی مرجع آمده است در این استاندارد ملی لحاظ نماییم.

این موضوع با بحث در کمیته فنی و با استفاده از نظرات تخصصی کارشناس مرکز تحقیقات مخابرات انجام شده و توضیحات ضروری نیز داده شده‌اند. اگر مواردی وجود داشته باشد که برای خواننده مبهم و غیرقابل درک باشد وی می‌تواند به اصل استاندارد مرجع مراجعه نماید.

«تعمیم مجموعه‌نویسه کدشده الفبای لاتین برای تبادل اطلاعات کتاب‌شناسی^۱»

۱ هدف و دامنه کاربرد

۱-۱ هدف از تدوین این استاندارد، تعیین مشخصات مجموعه‌ای از ۷۶ نویسه تصویری به همراه بازنمایی کدشده آن‌ها است. این مجموعه شامل یک جدول کد و یک راهنما^۲ که نشان‌دهنده استفاده از آن، و نام آن است. یادداشتهای توضیحی نیز در آن گنجانیده شده است. قصد این مجموعه نویسه در ابتدا، تبادل اطلاعات بین سامانه‌های پردازش داده‌ها و سامانه‌های ارسال پیام بود.

۱-۲ این نویسه‌ها، به همراه نویسه‌های ذکر شده در نسخه بین‌المللی استاندارد ISO 646 (۴/۰) ESC ۲/۸، مجموعه‌نویسه‌ای را برای تبادل ارجاعات کتاب‌شناسی، شامل حاشیه‌نویسی آن‌ها در زبان لاتین، تشکیل می‌دهد.

۱-۳ این مجموعه‌نویسه به‌منظور به‌کارگیری اطلاعات در زبان‌های مختلف، از جمله زبان‌های زیر، است. زبان‌های آفریقایی (زبان‌هایی که از الفبای لاتین استفاده می‌کنند)^۳

اسلوواکی	ایسلندی(مدرن)	آلبانیایی
اسلونیایی	اندونزی (مالایی)	انگوساکسون
اسپانیایی	اینترلینگوا	کاتالان
سوئدی	ایتالیایی	کرواسی
تاگالوگ	لادینویی	چک
آلمانی	لاتین	دانمارکی
هاوایی	لیتوانیایی	هلندی
مجاری	لاتیونیایی	انگلیسی
ترکی	نروژی	اسپرانتو
ویتنامی	پولیش	استونیایی
ولزی	پرتغالی	فنلاندی
وندیش	رومانیایی	فرانسوی
	ساموایی	گالیک

1 -Bibliographic
2 -Legend

۳- زبان‌هایی که از الفبای لاتین استفاده می‌کنند

این مجموعه هم‌چنین به‌منظور به‌کارگیری در فرم‌های ترجمه شده (کلمه-به-کلمه) یا لاتین شده دیگر زبان‌ها، از جمله زبان‌های زیر، است.

عربی	ژاپنی	سانسکریت
ارمنی	کندایی (گونه‌ای از زبان هندی)	صربستانی
بیلوروسی	کره‌ای	سیندی
بنگالی	مقدونیه‌ای	سینه‌ای
بلغاری	ماراتی	تامیل
برمه‌ای	ادریا	تلوگو
چینی	پنجابی	تایلندی
یونانی	پارسی	تبتی
گوجاراتی (گونه‌ای از زبان هندی)	پراکریت	اوکراینی
عبری	پشتو	اردو
هندی	روسی	

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی به آن‌ها ارجاع شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی محسوب می‌شود. در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است. استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد ملی الزامی است:

- 2-1 ISO 646, Data Processing - 7-bit coded Character set for information interchange.
- 2-2 ISO 2022, Information processing-ISO 7-bit and 8-bit coded character sets – Code extension techniques.
- 2-3 ISO 2375, Data Processing - Procedure for registration of escape sequences.
- 2-4 ISO 6438, Documentation - African coded character set for bibliographic information interchange.

۳ پیاده‌سازی

۱-۳ پیاده‌سازی این مجموعه‌نویسه در محیط فیزیکی و برای انتقال، نیازمند واری‌های خطاها بوده، که موضوع سایر نشریات چاپ‌شده ISO است. (به بند ۷ مراجعه شود).

۲-۳ پیاده‌سازی این استاندارد ملی، در انطباق با تمهیدات (پیش‌بینی شده در) استاندارد ISO 2022 و ISO 2375 بوده و به‌وسیله دنباله‌های زیر شناسایی می‌شود.

G0 : ESC۲/۸ ۵/۰

G۱: ESC۲/۹ ۵/۰

G۲: ESC۲/۱۰ ۵/۰

G۳: ESC۲/۱۱ ۵/۰

۳-۳ از موقعیت‌های اختصاص نیافته در جدول کد، نباید در تبادل جهانی اطلاعات کتاب‌شناسی بهره‌برداری شود.

۳-۴ زمانی که از این مجموعه نویسه در ترکیب با استاندارد ISO 646 نسخه مرجع بین‌المللی (IRVi)^۱، آن‌طور که در بند ۲-۱ استفاده می‌شود، از موقعیت‌های نویسه زیر در استاندارد ISO 646 نباید استفاده شود (موقعیت‌های متناظر در این استاندارد ملی با قرار دادن آن‌ها در پراگماتز مشخص شده است):

۵/۱۵ (۵/۸)؛ ۶/۰ (۴/۱)؛ ۷/۱۴ (۴/۵)

هم‌چنین از نویسه‌های در موقعیت‌های ۲/۲، ۲/۷، ۲/۱۲ و ۵/۱۴ در استاندارد ISO 646 نباید به‌عنوان نشانه‌های زیر و زیر و پیش^۲ (اعراب) استفاده شود.

1 -International Reference Version

2 -Diacritics

					b ₁	0	0	0	0	1	1	1	1
					b ₂	0	0	1	1	0	0	1	1
					b ₃	0	1	0	1	0	1	0	1
						0	1	2	3	4	5	6	7
b ₄	b ₅	b ₆	b ₇	b ₈									
0	0	0	0	0	0				'	?	ء		
0	0	0	1	1	1			ı	'	`	ء	Æ	æ
0	0	1	0	2	2			„	,	^	ء	Ð	ð
0	0	1	1	3	3			£		^	ء		ø
0	1	0	0	4	4			\$		~	ء		
0	1	0	1	5	5			¥		-	ء		ı
0	1	1	0	6	6			†	‡	^	ء	U	ü
0	1	1	1	7	7			§	.	.	ء		
1	0	0	0	8	8			'	"	..	ء	Ɔ	ɣ
1	0	0	1	9	9			'	'	..	=	Ø	ø
1	0	1	0	10	10			"	"	°	,	Œ	œ
1	0	1	1	11	11			<<	>>	'	^		ß
1	1	0	0	12	12			ˆ	#	'		Ɔ	Ɔ
1	1	0	1	13	13			©	'	"	^		
1	1	1	0	14	14			®	"	^	^		
1	1	1	1	15	15			®	ı	^	^		

۵ راهنما (فهرست علائم)

۵-۱ نمادها

موقعیت در جدول کد	تصویر	مثال از استفاده	نام	توضیحات
۲/۰			فاصله	
۲/۱	i	i pare	علامت تعجب معکوس	در زبان اسپانیایی از آن استفاده می‌شود. در پایین خط چاپ می‌شود. در آلمانی و غیره از آن استفاده می‌شود.
۲/۲	"	...تحت	نقل قول دوبل باز	
۲/۳	£	£۵	علامت واحد پول پوند	
۲/۴	\$	\$۲	علامت واحد پول دلار	
۲/۵	¥	¥۳۰۰	علامت واحد پول ین	
۲/۶	†	علامت خنجر تکی	حرف †	علامت مرجع
۲/۷	§	§۵	قسمت یا پاراگراف	
۲/۸	‘	دقایق زاویه ۵۰’ اولین مشتق = X’	پریم	
۲/۹	’	نقل قول دوبل باز	...چهار امتیاز	در بالای خط چاپ می‌شود. در بالای خط چاپ می‌شود. یا باز است یا بسته. بستگی به استفاده ملی دارد
۲/۱۰	“	نقل قول زاویه‌ای	عجله کن! ”	
۲/۱۱	«		زندگی همین است.»	
۲/۱۲	b	Bb	نیم‌گام زیر در موسیقی	
۲/۱۳	©	©۱۹۷۴	حق انحصاری	
۲/۱۴		ضبط‌شده توسط	بیانیه حق انحصاری ضبط صدا	
۲/۱۵	®	XYZ®	علامت تجاری ثبت‌شده	
۳/۰	’	ai-Pei’T		نباید به‌عنوان نقل قول باز تکی استفاده شود. نباید به‌عنوان نقل قول بسته تکی استفاده شود در پایین خط چاپ می‌شود. در آلمانی و غیره از آن استفاده می‌شود
۳/۱	’	un’yushō	الف/همزه	
۳/۲	’	über...	نقل قول تکی باز	
۳/۶	‡	حرف ‡	خنجر دوبل	علامت مرجع
۳/۷	.	Novel.la	نقطه وسط	در زبان کاتالانی استفاده می‌شود.
۳/۸	”	”۸ (ثانیه‌های زاویه با اینچ‌ها) = مشتق ثانویه X’’ چهار مقدار...	پریم دوبل	
۳/۹	’	عجله کن! ”	نقل قول تکی بسته	در بالای خط چاپ می‌شود
۳/۱۰	”	زندگی این است	نقل قول دوبل بسته	در بالای خط چاپ می‌شود
۳/۱۱	»	C’est la vie.»	نقل قول زاویه‌ای در راست جمله	یا باز است یا بسته، به استفاده ملی بستگی دارد

	نیم‌پرده تند زیر در موسیقی	C# سی شار	#	۳/۱۲
در زبان‌هایی با الفبای سیریلیک ترانویسی شده مورد استفاده قرار می‌گیرد.	متراگلیچ زنک	fakul' tet	'	۳/۱۳
در زبان‌هایی با الفبای سیریلیک ترانویسی شده مورد استفاده قرار می‌گیرد.	توردیچ زنک	Ob iavlenie	''	۳/۱۴
در زبان اسپانیایی مورد استفاده قرار می‌گیرد.	علامت سوال برعکس	Que (چه) ¿	¿	۳/۱۵

۵-۲ نشانه‌های زیر و زبر (اعراب)

موقعیت در جدول کد	تصویر	مثال از استفاده	نام	توضیحات
۴/۰	?	cu?i	تون صدا با بلندی کم	در زبان ویتنامی از آن استفاده می‌شود.
۴/۱	.	regle	اکسان گراو	در بسیاری زبان‌های اروپایی از آن استفاده می‌شود.
۴/۲	˘	esta	تشدیدگرا (ملایم)	در بسیاری زبان‌های اروپایی از آن استفاده می‌شود.
۴/۳	˙	měme	تشدید حاد خمان	در بسیاری زبان‌های اروپایی از آن استفاده می‌شود.
۴/۴	˚	nīno	اکسان ابرویی و (تبلده)	در زبان‌های پرتغالی، اسپانیایی، و غیره استفاده می‌شود.
۴/۵	-	gājējs	ماکرون	در زبان‌های لاتویایی، لیتوانیایی، و غیره از آن استفاده می‌شود.
۴/۶	˘	altā	دولاگرد، در موسیقی علامت برو Breve	در زبان‌های رومانیایی، ترکی و غیره از آن استفاده می‌شود.
۴/۷	.	žaba	نقطه بالا	در زبان‌های لیتوانیایی، پلیشی، ترجمه عربی و غیره استفاده می‌شود.
۴/۸	˘	zeire	نشان سواگیری ^۱	این علائم ممکن است دارای مقادیر پرکردن مختلفی باشند. کد ۴/۸ در زبان فرانسوی و کد ۴/۹ در زبان آلمانی و غیره.
۴/۹	-	ar,offnen,oppna,□ber	ادغام دو حرف صدا دار «دگرشرواکه»	
۴/۱۰	•	hár	دایره بالای حرف	در زبان‌های اسکاندیناوی و غیره از آن استفاده می‌شود.
۴/۱۱	,	rozdel□□□□□□ ovac	کامای بالای خارج از مرکز	در زبان‌های چک، اسلواکی و غیره از آن استفاده می‌شود.
۴/۱۲	.	g□eotermika	کامای معکوس بالای مرکز	در زبان‌های لاتویایی از آن استفاده می‌شود.
۴/۱۳	˙˙	idos˙˙zaki	تشدید حاد دوبل	در زبان مجاری از آن استفاده می‌شود.
۴/۱۴	˘	xú a	بوق	در زبان ویتنامی و ترانویسی شده تایلندی از آن استفاده می‌شود.
۴/۱۵	˘	vzdy	Háček	در زبان‌های چک، لاتویایی و غیره از آن استفاده می‌شود.
۵/۰	˘	ça	سدیل	در زبان فرانسوی و غیره از آن استفاده می‌شود.
۵/۱	˘	kh□ng	Rud□ ^۲	در زبان ترانویسی شده تایلندی استفاده می‌شود.

1 -Dieresis Rude

2 -Rude

در زبان‌های رومانیایی، لاتویایی از آن استفاده می‌شود.	قلاب به چپ	darziņa	ǰ	۵/۲
در زبان‌های لیتوانیایی، لهستانی، و غیره استفاده می‌شود.	قلاب به راست یا اگونیک	vieta	˘	۵/۳
در زبان‌های ترانویسی‌شدهٔ بنگالی و هندی از آن استفاده می‌شود.	دایره در زیر	Maharsic□tamrtam	◌◌	۵/۴
در زبان‌های ترانویسی‌شدهٔ یهودی، سانکریت از آن استفاده می‌شود.	نیم‌دایره در زیر	HumantuŠ	◌̣	۵/۵
در زبان‌های ترانویسی‌شدهٔ بنگالی و هندی از آن استفاده می‌شود.	نقطه در زیر	teda	◌̣	۵/۶
در زبان‌های ترانویسی‌شدهٔ اردو از آن استفاده می‌شود.	دو نقطه در زیر	Khutbah	◌̣◌̣	۵/۷
در زبان‌های ترانویسی‌شدهٔ اردو، بنگالی، هندی و غیره از آن استفاده می‌شود.	زیرخط	Samar	—	۵/۸
در زبان‌های ترانویسی‌شدهٔ هندی، سندی و غیره از آن استفاده می‌شود.	دو خط در زیر خط عمود (Double under line)	Ghulam	==	۵/۹
در زبان‌های آفریقایی از آن استفاده می‌شود.	خط عمودی زیر حرف	Lati QWQ	◌̣	۵/۱۰
در زبان‌های آفریقایی از آن استفاده می‌شود.	نیمهٔ چپ علامت دو حرف	njen	◌̣◌̣	۵/۱۱
هر علامت بهم‌چسبیدهٔ دو حرف و ابروی دابل که به دو قسمت تقسیم می‌شود.	بهم‌چسبیده و ابروی دابل	Akademiġa	◌̣◌̣	۵/۱۳
هر یک مثلهم هستند. از آن در ترانویسی استفاده می‌شود.	نیمهٔ راست علامت دو حرف بهم‌چسبیده	Akademiġa	◌̣◌̣	۵/۱۴
در زبان تاگالوگ از آن استفاده می‌شود.	نیمهٔ راست ابروی دابل (تیلدهٔ دابل)	nġalan	◌̣◌̣	۵/۱۵

۵-۳ نویسه‌های خاص الفبایی

موقعیت در جدول کد	تصویر	مثال از استفاده	نام	توضیحات
۶/۱	Æ	Ætna	علامت دو حرف بهم‌چسبیده حرف بزرگ	در زبان دانمارکی و غیره از آن استفاده می‌شود.
۶/۲	Đ	Đuro	نشان ممیز در حرف بزرگ D (D دارای خط Slash)	در زبان‌های کرواسی و ایسلندی و غیره از آن استفاده می‌شود.
۶/۶	IJ	IJ sselmeer	دیاگراف IJ با حروف بزرگ	در زبان هلندی از آن استفاده می‌شود.
۶/۸	Ł	Łódź	نشان ممیز در حرف L بزرگ	در زبان لهستانی و وندی از آن استفاده می‌شود.
۶/۹	Ø	Øst	نشان ممیز در حرف O بزرگ	در زبان دانمارکی و نروژی و غیره از آن استفاده می‌شود.
۶/۱۰	Œ	Œuvre	علامت دو حرف به هم‌چسبیده	در زبان فرانسوی و غیره از آن استفاده می‌شود.

در زبان ايسلندی و غيره از آن استفاده می شود	دو حرف الفبایی بزرگ تورن (حرف بزرگ در الفبای سوئدی)	□ann	þ	۶/۱۲
در زبان دانمارکی و غيره از آن استفاده می شود.	دو حرف کوچک به هم چسبیده	sk□g	œ	۷/۱
در زبان کرواسی و غيره از آن استفاده می شود.	علامت ممیز در حرف کوچک d	đavola□	đ	۷/۲
در زبان انگلوساکسونی و ايسلندی از آن استفاده می شود.	علامت eth حروف کوچک	verður	ð	۷/۳
در زبان ترکی از آن استفاده می شود.	حرف بدون نقطه در بالا حرف کوچک	masali	ı	۷/۵
در زبان هلندی از آن استفاده می شود.	دو حرف به هم چسبیده ij با حروف کوچک	Rijks	ij	۷/۶
در زبان لهستانی و وندي از آن استفاده می شود.	علامت ممیز در حرف l (حرف کوچک)	rozobi□	ł	۷/۸
در زبان دانمارکی و نروژی و غيره از آن استفاده می شود.	علامت ممیز در حرف کوچک O	hØj	ø	۷/۹
در زبان فرانسوی و غيره از آن استفاده می شود.	علامت دو حرف به هم چسبیده oe کوچک	œuvre	œ	۷/۱۰
در زبان آلمانی از آن استفاده می شود.	دو حرف به هم چسبیده sz کوچک	Schloß	ß	۷/۱۱
در زبان ايسلندی از آن استفاده می شود.	تورن - حرف کوچک	□ann	þ	۷/۱۲

۶ یادآوری های توضیحی

۱-۶ سه نوع از نویسه ها در مجموعه گنجانده می شود:

الف- نمادها (به طور مثال نقطه گذاری^۱، علامت پول پوند، علامت دلار و غيره). این نویسه ها در ستون های ۲ و ۳ حضور دارند.

ب- زیر و زبرها (به طور مثال ابرو (تیلده)، تشدید حاد، سدیل، غيره). این نویسه ها همواره همراه با سایر نویسه ها مورد استفاده قرار گرفته و در ستون های ۴ و ۵ حضور دارد. زیر و زبرها همواره نویسه ای که در جلوی آن ها می آید را تقویت می کند. زیر و زبرهای چندگانه به ترتیبی که در زمان خواندن از چپ به راست یا از بالا به پایین، ظاهر می شود، باید وارد شود. از نویسه BACK SPACE (۸/۰ از استاندارد ایزو ۶۴۶) برای شناسایی زیر و زبرها استفاده نمی شود.

پ- نویسه های خاص الفبایی (به طور مثال نویسه تورن ايسلندی). این نویسه ها در ستون های ۶ و ۷ وجود دارند.

۲-۶ نویسه هایی که از دو جزء (یا بیشتر) تشکیل شده که از آن ها یکی علامت توصیفی^۳ است، به صورت زیر کدبندی می شود:

الف- نویسه هایی که در آن علامت توصیف کننده روی نویسه اصلی (پایه) قرار می گیرد، به صورت یک نویسه واحد کدبندی می شود. (به طور مثال D و Ø)

- 1 -Thorn
- 2 -Punctuation
- 3 -Qualifying

ب- در نویسه‌هایی که علامت توصیف‌کننده از آن جدا شده، یا فقط آن را لمس می‌کند، نویسه اصلی (پایه) به صورت دو نویسه کدبندی می‌شود. (به طور مثال C= و Ç=0 و A و Å)

۳-۶ نویسه‌هایی که بر مبنای نویسه‌های الفبایی در استاندارد ISO 646 نیست، به صورت یک نویسه واحد کدبندی می‌شود. (به طور مثال #)

۴-۶ هر جا که ممکن باشد، به نویسه‌هایی که به صورت حروف بزرگ و کوچک ظاهر می‌شود، کدهایی که از نظر مقدار فقط به اندازه یک موقعیت بیت از هم اختلاف دارند، داده می‌شود. این اصل فقط در جایی که یک رابطه یک به یک وجود دارد (بدون تعمیم به نویسه ۱ بدون نقطه) اعمال می‌شوند.

۵-۶ به طور کلی، اشکال جدا از هم چاپ‌شده نویسه‌های تصویری جدا از هم در نظر گرفته می‌شود. در جایی که یک مفهوم را می‌توان به صورت چند نویسه مختلف بیان کرده یا آن‌ها را در یک نویسه واحد فشرده کرد، تصمیم گرفته شده که هر مقدار نویسه‌ای که مورد نیاز است، به آن اختصاص یابد. (به طور مثال، چندین نوع از علائم نقل‌قول در آن شامل می‌شود). با وجود این، طرح‌های مختلف فونت‌ها به عنوان نویسه‌های جدا از هم در نظر گرفته نمی‌شود. چنین فونت‌هایی به وسیله نویسه‌های کنترل مشخص می‌شود.

۶-۶ نویسه‌های زیر و زیر خط^۱، بالاخط^۲، تأکید حاد^۳، تأکید ملایم^۴، تأکید خم^۵، زیر و زیر و سدیلا نباید در مجموعه ISO 646 (IRV) استفاده شود. بنابراین، در مجموعه تعمیم‌یافته تکرار شده است. (به بند ۴-۲ مراجعه شود).

۷ کتاب‌شناسی

[۱] استاندارد ISO 962، پردازش اطلاعات- پیاده‌سازی مجموعه کدشده هفت‌بیتی و گسترش‌های هفت و هشت بیتی آن روی نوار مغناطیسی ۹ لبه با عرض (۰/۵ in) ۱۲/۷ mm.

[۲] استاندارد ISO 1113، پردازش اطلاعات- بازنمایی مجموعه هفت بیتی کدشده روی نوارهای پانچ‌شده.

[۳] استاندارد ISO 1155، پردازش اطلاعات- استفاده از توازن طولی برای آشکارسازی خطاها در پیام‌های اطلاعاتی.

[۴] استاندارد ISO 1177، پردازش اطلاعات- ساختار نویسه برای شروع/توقف ارسال همزمان.

[۵] استاندارد ISO 1745، پردازش اطلاعات- رویه کنترل مد پایه برای سامانه‌های ارتباطی داده.

[۶] استاندارد ISO 2375، پردازش داده- رویه برای ثبت دنباله‌های گریز.

[۷] استاندارد ISO 6586، پردازش داده- پیاده‌سازی مجموعه‌نویسه کدشده هفت و هشت بیتی ISO روی کارت‌های پانچ‌شده.

1 -Under line
2 -Over line
3 -Acute Accent
4 -Grave Accent
5 -Circum Flex Accent